PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	06.11.2026, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	ringkonnaprokurör Ilona Litvinova
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25231751961
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 422 lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX (XXX)
Kuriteo toimepanemise aeg:	10.07.2025

Põhja Ringkonnaprokuratuuri menetluses on kriminaalasi nr 25231751961, mille esemeks on XXX poolne liiklusnõuete rikkumine, millega on inimesele tekitatud raske tervisekahjustus.

Kriminaalmenetluse käigus esitati XXXle KarS § 422 lg 1 järgi kahtlustus, mille sisu on kokkuvõtvalt järgmine.

10.07.2025 kella 19:41 paiku juhtis XXX Harju maakonnas Tallinna linnas XXX mootorsõidukit Porsche 911 Carrera 4, reg.märk XXX, alkoholi piirmäära ületavas seisundis (joobeseisundi tuvastamise saatekirja nr XXX järgi etanooli veres 0,50 ± 0,05 mg/g) ning liikudes sellega XXX poolt XXX suunas kaotas kiirendades sõiduki juhitavuse üle kontrolli, mistõttu kaldus XXX juures vastassuunavööndisse, kus põrkas kokku temale XXX poolt vastu liikunud sõidukiga BMW 730D XDrive, reg.märk XXX, mida juhtis kaine ja vastava kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust omav XXX (XXX). Kokkupõrke tagajärjel sai mootorsõidukis Porsche 911 Carrera 4, reg.märk XXX, parempoolsel esiistmel viibinud alaealine sõitja XXX (XXX) rasked (eluohtlikud) tervisekahjustused.

Tekkinud tagajärg saabus, kuna XXX rikkus tahtlikult järgmisi liiklusseaduse (edaspidi ka LS) sätteid:

a) LS § 14 lg 2, mille kohaselt peab iga liikleja, liikluse korraldaja ja muu isik järgima liiklusalaste õigusaktide nõudeid, olema liikluses hoolikas ja ettevaatlik ning tagama liikluse sujuvuse, et vältida ohtu ja kahju tekitamist;
b) LS § 16 lg 1, mille kohaselt peab liikleja olema viisakas ja arvestama teiste liiklejatega ning oma käitumises hoiduma kõigest, mis võib takistada liiklust, ohustada või kahjustada inimesi, vara või keskkonda;
c) LS § 33 lg 11 p 2, mille kohaselt on juhil keelatud joobeseisndus või alkoholi piirmäära ületavas seisundis juhtida sõidukit või anda juhtimist üle sellises seisundis isikule;
d) LS § 69 lg 3, mille kohaselt ei tohi mootorsõidukijuhi, trammijuhi ja maastikusõidukijuhi ühes grammis veres olla alkoholi 0,20 milligrammi või rohkem või ühes liitris väljahingatavas õhus 0,10 milligrammi või rohkem.

Seega pani XXX toime mootorsõiduki juhi poolt liiklusnõuete rikkumise, millega on ettevaatamatusest tekitatud inimesele raske tervisekahjustus, s.o KarS § 422 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Prokurör, tutvunud kriminaalasja materjalidega, jõudis seisukohale, et kahtlustatava suhtes on võimalik kriminaalmenetlus lõpetada KrMS § 202 alusel, kuna tema süü ei ole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

KrMS § 202 lg 1 sätestab, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu, milles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur, ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks. Sama paragrahvi lõike 7 kohaselt, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur.

Prokurör leiab, et kahtlustatavale ette heidetud tegu on kohtueelse menetluse käigus kogutud tõenditega leidnud täielikku tõendamist, on õigesti kvalifitseeritud ning kahtlustatav on selle toimepanemises süüdi.

Samas on prokuröri hinnangul kriminaalasjas ilmnenud asjaolud, millest tulenevalt ei ole kahtlustatava süü suur ja avalik menetlushuvi tema karistamiseks puudub.

Kahtlustatavale inkrimineeritud kuritegu on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära. Seega on kõnealuse kuriteo eest võimalik minimaalse vanglakaristusena mõista ka 30 päeva pikkune tähtajaline vangistus (KarS § 45 lg 1). Sedavõrd kerge vabadusekaotusliku sanktsiooni rakendamise võimalikkusest järeldub, et seadusandja nägemuse kohaselt võib KarS § 422 lg-s 1 sätestatud kuritegu olla teatud juhtudel väikese ebaõigussisuga. See tähendab, et kergendavate asjaolude esinemisel võib kahtlustatavale tehtav riiklik karistusõiguslik etteheide olla keskmisest tunduvalt kergema kaaluga.

31.10.2025 toimunud ülekuulamisel on kahtlustatav temale inkrimineeritud kuriteo omaks võtnud ning avaldanud siirast kahetsust. Ka 22.04.2026 prokuratuuris toimunud kohtumisel, suheldes prokuröriga vahetult, väljendas kahtlustatav kahetsust toimunu üle. Seega esineb antud asjas kahtlustatava puhtsüdamlik kahetsus, mis on KarS § 57 lg 1 p 3 kohaselt karistust kergendav asjaolu, mis vähendab kahtlustatava süüd.

Siinkohal on oluline välja tuua, et käsitletavas liiklusõnnetuses sai kannatada kahtlustatava enda poeg, mistõttu on kahtlustatav juba saanud rängima karistuse. Kriminaalasja materjalidest ilmneb, et toimunu mõjutas märkimisväärselt tema perekondlikke suhteid. Nii, on kahtlustatav ülekuulamisel öelnud, et annab endale aru, et juhtum oleks võinud lõppeda oluliselt raskemate tagajärgedega. Tema on pojaga liiklusõnnetust arutanud, tunnistanud oma eksimust ning palunud vabandust. Poeg andestas talle. Kahtlustatav teeb omaltpoolt kõik, et selliseid asju enam kunagi ei juhtuks. Suhtluses prokuröriga lisas kahtlustatav, et omavahelised suhted pojaga on temal head ning liiklusõnnetuses läbielatu lähendas neid ning tugevdas suhteid veelgi.

Kahtlustatava poeg, kannatanu XXX kasutas oma õigust ütlusi mitte anda, ent selgitas oma kirjalikus selgituses /tl 80/, et peres on juhtunut palju arutatud ning see on olnud kogu perele tõsine õppetund. Pereliikmed on teinud sellest omad järeldused ning suhtunud toimunusse väga tõsiselt. XXX kinnitas, et isa XXX on tema elus väga kaasav ja hooliv, nemad veedavad palju aega koos ning räägivad avatult olulistest asjadest.

Kannatanu XXX seaduslik esindaja, ema XXX selgitas ülekuulamisel, et poja isa XXX väga kahetseb juhtunut ning õnnetuse järselt on pakkunud pojale vajalikku hoolt ja tuge. Tema emana ei soovi XXX kriminaalkorras karistamist, samuti puuduvad temal XXX vastu materiaalsed nõudmised.

Tervisekahjustustesse puutuvalt ilmneb kriminaalasja materjalidest, et 2026.a aprillikuu seisuga oli kannatanu tervis täielikult taastunud ning tema on jätkanud aktiivset elu.

Asjas kogutud tõendite kohaselt /tl 42-44, 49/ ei ole ükski sõidukis BMW 730D XDrive, reg.märk XXX, viibinud inimene raskelt viga saanud.

Kahtlustatav on varem kriminaalkorras karistamata, samuti ei olnud varasemalt tema suhtes otstarbekuse tõttu lõpetatud kriminaalmenetlusi. Pärast juhtunut ei ole kahtlustatava suhtes muid uusi kriminaalmenetlusi alustatud. Seega puudub eripreventiivne vajadus kahtlustatavat kriminaalkorras karistada, kuna ei ole põhjust arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute süütegude toimepanemist tema poolt. Prokuröri hinnangul on karistuse eesmärgid saavutatavad kohustuste panemisega kriminaalmenetluse lõpetamisel.

Prokurör leiab, et kahtlustatava kriminaalkorras karistamine ei ole põhjendatud ka üldpreventiivsetel eesmärkidel. Käesoleva kriminaalmenetluse lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse. Riik on isiku käitumisele üheseltmõistetavalt reageerinud. Seega ei saada käesoleva kriminaalasja menetluse lõpetamine ühiskonnale õiguse kehtivuse osas mingeid negatiivseid signaale.

Kriminaalmenetluse kulud valitud kaitsjale makstud tasu näol on kahtlustatav valmis võtma enda kanda. Ühtlasi on kahtlustatav nõus hüvitama kriminaalmenetluse kulud, nimelt isiku kohtuarstliku ekspertiisi ja liiklusekspertiisi maksumuse ning seoses joobe tuvastamisega tekkinud kulud.

Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistust kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest vahenditest ei piisa.

Antud juhul leiab prokurör, et üld- ega eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt ei ole kahtlustatava suhtes kriminaalmenetluse jätkamine ega tema karistamine vajalik, vaid edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks piisab kahtlustatava suhtes KrMS § 202 lg 2 sätestatud kohustuste kohaldamisest. Seega puudub kahtlustatava suhtes kriminaalmenetluse jätkamiseks avalik menetlushuvi.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25231751961 menetlus.

2. **Kohustada XXX maksma riigituludesse 1 000 (üks tuhat) eurot hiljemalt 06.01.2027.**
3. **Kohustada XXX hüvitama kriminaalmenetluse kulud, milleks on isiku kohtuarstliku ekspertiisi (ekspertiisiakt nr XXX) maksumus 155 eurot, liiklusekspertiisi maksumus (ekspertiisiakt nr XXX) 731 eurot ning seoses joobe tuvastamisega tekkinud kulud 78 eurot, kokku 964 eurot hiljemalt 06.01.2027.**
4. **KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kohustada XXX alates käesoleva määruse allkirjastamisest ühe aasta jooksul andma alkoholi liigtarvitamise häire kindlakstegemiseks 4 (neli) alkoholi biomarkeri fosfatidüületanooli (PEth) vereanalüüsi, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel (liiklus.pohja@prokuratuur.ee) või kirjalikult paberkandjal (Lubja 4 Tallinn 10115) hiljemalt 06.12.2026, 06.04.2027, 06.08.2027 ja 06.11.2027. Esimesel vereanalüüsil nõutav PEth veremarkeri näit puudub, teise analüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 110 ng/ml ning kahe viimase analüüsi näidud peavad olema kuni 20 ng/ml.**
5. **KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kohustada XXX alates kriminaalmenetluse lõpetamisest kuni 06.11.2027 mitte toime panema uusi liiklusalaseid kuritegusid.**

6. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ega muid kriminaalmenetluse tagamise vahendeid ei kohaldatud.
7. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid:
- üks DVD-plaat fotodega, üks DVD-plaat turvakaamera videosalvestisega, üks CD-plaat vormikaamera salvestisega ja 1 CD-plaat audiosalvestisega jätta kriminaalasja materjalide juurde;
- mootorsõidukid Porsche 911 Carrera 4, reg.märk XXX, ja BMW 730D XDrive, reg.märk XXX, teisaldati 10.07.2025 politseiparklasse aadressil Rahumäe tee 6/1 Tallinn ning väljastati vastavalt 25.07.2026 ja 16.07.2025.
8. KrMS § 206 lõike 2^1 alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: andmed puuduvad.
9. Kriminaalmenetluse kulud:
- otsustus isiku kohtuarstliku ekspertiisi, liiklustehnilise ekspertiisi ja joobe tuvastamise kulu osas sisaldub käesoleva määruse resolutsiooni punktis 3;
- kahtlustatava kulu tema poolt valitud kaitsjale jätta täies ulatuses kahtlustatava kanda.
10. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 on käesoleva määruse koopia antud kahtlustatav XXX ja tema kaitsjale vandeadvokaat Maano Saareväljale. Ühtlasi saadetakse käesoleva määruse koopia kannatanu XXX seaduslikule esindajale XXX
11. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja tn 4, Tallinn. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.
12. KrMS § 207 lõigete 2 ja 3 alusel võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, asukohaga Wismari 7, Tallinn 15188.

/allkirjastatud digitaalselt/

Ilona Litvinova
ringkonnaprokurör

Määruse koopia olen kätte saanud. Olen nõus täitma minule kriminaalmenetluse lõpetamise määrusega pandud kohustusi. Minule on selgitatud, et käesolevas määruses loetletud kohustuste täitmata jätmise korral kuulub kriminaalmenetlus käesolevas kriminaalasjas uuendamisele.

XXX /allkirjastatud digitaalselt/

Maano Saareväli /allkirjastatud digitaalselt/
kaitsja